

Կ Ա Ն Ո Ն Ն Ե Ր

ՋԵՐՄԱՏՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ  
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ

1. Սույն կանոններով կարգավորվում են ջերմատնային տնտեսություններում մշակաբույսերի մշակության, խնամքի, բերքահավաքի և հետբերքահավաքյա աշխատանքների իրականացման անվտանգության հետ կապված հարաբերությունները:

2. Ջերմատնային տնտեսությունները, հանդիսանալով հատուկ կառույցներ, որտեղ իրականացվում են արտադրական տարատեսակ գործընթացներ, աշխատանքներում ներգրավված են ինչպես տարբեր մասնագիտացում ունեցող, այնպես էլ մասնագիտացում չունեցող աշխատողներ, ուստի աշխատանքի անվտանգության նպատակով սահմանվում են համապատասխան պահանջներ, որոնց ապահովման համար ջերմատնային տնտեսության ղեկավարը (գործատու) պարտավոր է՝

1) ջերմատան աշխատողների համար կազմակերպել իրազեկում՝ հրդեհային անվտանգության հրահանգների, աշխատանքային անվտանգ գործընթացների և իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ.

2) ջերմատանը ապահովել անվտանգության պահանջներն ազդարարող նշանների առկայությունը, դրանք են՝ արգելող նշանները (ցույց են տալիս որոշ գործողությունների կատարման արգելքը), պարտադիր նշանները (հուշում են պարտադիր գործողությունների մասին, օրինակ՝ անհատական պաշտպանիչ միջոցներ կրելու վերաբերյալ), նախազգուշացնող նշանները (զգուշացնում են առկա ռիսկերի մասին), հրդեհաշիջման սարքավորումների նշանները (տեղեկատվություն հրդեհի մարման կամ հրդեհից խուսափելու համար նախատեսված սարքավորումների կամ միջոցների առկայության մասին), ինչպես նաև տեսանելի վայրերում արտակարգ իրավիճակներում արագ արձագանքման հեռախոսահամարներով ցուցանակների առկայությունը.

3) աշխատանքի ընթացքում պետիցիոնների և ագրոքիմիկատների ժամանակավոր պահպանման համար հատկացնել հատուկ պահեստներ կամ առանձնացված տարածքներ, որտեղ արգելվում է սնունդ, ջուր, անասնակեր, կենցաղային իրեր պահելը.

4) մշտապես վերահսկել սրսկումներից կամ մշակումներից հետո չօգտագործված պետիցիոնների և ագրոքիմիկատների մնացորդների վերադարձը պահեստ և մուտքագրումը.

5) կանխել պետիցիոններից և ագրոքիմիկատներից ազատված տարաները, պարկերը, ինչպես նաև սրսկումների ժամանակ օգտագործված արտահագուստը, ձեռնոցները և անջրաթափանցիկ կոշիկները ջրավազանների, գետերի, ջրատարների մեջ գցելը, այրելը կամ հարակից տարածքներում թողնելը.

6) ապահովել աշխատողներին անհատական պաշտպանության միջոցների (պաշտպանական հագուստ, լսողական, տեսողական և շնչառական օրգանների, ոտքերի, ձեռքերի և գլխի պաշտպանության միջոցներ) տրամադրումը և դրանց շահագործման ու պահպանման նկատմամբ հսկողության իրականացումը:

3. Ջերմատնային տնտեսություններում ներգրավված աշխատողները պետք է՝

1) ենթարկվեն նախնական (աշխատանքի ընդունվելիս) և պարբերական բժշկական զննության՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի հուլիսի 15-ի N 1089-Ն որոշման.

2) կրեն արտահագուստ, ձեռնոց և անջրաթափանց կոշիկ.

3) պահպանեն աշխատանքային ներքին կանոնները, հրդեհային և էլեկտրական անվտանգության միջոցառումները, սարքավորումների գործարկման պահանջները.

4) իրազեկված լինեն առաջին օգնության և այլ նպատակների համար նախատեսված միջոցների գտնվելու վայրերի, գլխավոր և պահուստային մուտքերի, վթարի կամ հրդեհի դեպքում՝ տարահանման ուղիների մասին.

5) կրակի բռնկման վտանգի առկայության կամ հրդեհի դեպքում անջատել էլեկտրական սարքավորումները, փակել գազատարի փականները, անմիջապես հայտնել հրդեհային անվտանգության ծառայությանը և ջերմատնային տնտեսության ղեկավարին (գործատուին), հրահանգներին համապատասխան իրականացնել

հրդեհի մարումը՝ ջերմատանը առկա հրդեհաշիջման միջոցներով, հնարավորության դեպքում՝ հրավտանգ նյութերը տեղափոխել անվտանգ հեռավորության վրա, իսկ կյանքին վտանգ սպառնալու դեպքում՝ լքել ջերմատան տարածքը:

4. Ջերմատնային տնտեսություններում աշխատանքը սկսելուց առաջ յուրաքանչյուր բլոկի պատասխանատուն պարտավոր է՝

1) ստուգել, որ ջերմատունը լինի բավարար լուսավորված, անցուղիները և ելքուղիները փակված չլինեն այլ իրերով, ապահովել աղբամանների կամ աղբատարների, ինչպես նաև մուտքերի առաջ ախտահանող նյութերի առկայությունը:

2) ստուգել ջերմատան օդում ածխաթթու գազի պարունակությունը, եթե բույսերին տրված ածխաթթու գազի բաղադրության մեջ ուղեկցող գազերի պարունակությունը բարձր է թույլատրելի նորմայից, ապա օդափոխել ջերմատունը:

3) ստուգել հրդեհաշիջման, հակահրդեհային և անհատական պաշտպանության միջոցների առկայությունը և դրանց սարքին լինելը, իսկ անսարքության հայտնաբերման դեպքում՝ ձեռնարկել դրանց վերացմանն ուղղված միջոցառումներ:

5. Ջերմատնային տնտեսություններում արգելվում է՝

1) օտար մարդկանց մուտքը ջերմատուն առանց համապատասխան արտահագուստի (խալաթ, գլխարկ, բախիլ, ձեռնոց):

2) մշակաբույսի վրա կիրառված պեստիցիդների սպասման ժամկետից շուտ բերքահավաքը կամ դրա օգտագործումը սննդի նպատակով:

3) կանգնել կամ աշխատել չկարգավորված, անսարք վիճակում գտնվող շարժասանդուղքների վրա:

4) 3 մետրից ավելի բարձրության վրա աշխատել առանց լրացուցիչ ամրակայման հնարավորության առկայության:

6. Բույսերի խնամքի աշխատանքներն իրականացնելիս անհրաժեշտ է՝

1) բույսերը ամրացնող լարերը ձգելիս միջշարային տարածություններից հեռու գտնվել՝ լարից անվտանգ հեռավորության վրա:

2) բույսերի պաշտպանության և պարարտացման աշխատանքներն իրականացնել անհատական պաշտպանության միջոցներ կրող ոչ պակաս երկու աշխատողների միջոցով:

3) ագրոքիմիկատների և պեստիցիդների, ինչպես նաև դրանց լուծույթների պատրաստումը իրականացնել բացառապես առանձնացված տարածքում, որը ապահովված է օդափոխության համակարգով, հոսող ջրով, ախտահանող և լվացող նյութերով, առաջնային հրդեհաշիջման և առաջին օգնության միջոցներով ու անհատական պաշտպանության պարագաներով (արտահագուստ, դիմակներ կամ շնչառական սարքեր, ձեռնոցներ, աչքերի պաշտպանիչ ակնոցներ, կոշիկներ)։

4) պեստիցիդներով կամ ագրոքիմիկատներով սրսկման (մշակման) ընթացքում այդ աշխատանքներում անմիջականորեն չընդգրկված անձինք պետք է լքեն ջերմատան տարածքը։

5) պեստիցիդները և ագրոքիմիկատները օգտագործել ագրոնոմի կամ բույսերի պաշտպանության մասնագետի ցուցումներով և վերահսկողությամբ։

6) կախված կիրառվող պեստիցիդի տեսակից՝ սրսկումից (մշակումից) առաջ փակել մեղվափեթակների ելքերը կամ անհրաժեշտության դեպքում դուրս բերել տարածքից, սրսկումն ավարտելուց հետո ջերմատան արտադրական տարածքի դուռը փակել՝ վրան փակցնելով զգուշացնող ցուցանակ։

7) սրսկման (մշակման) աշխատանքների ավարտից հետո պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների մնացորդները հանձնել պահեստ կամ տեղափոխել դրանց պահպանման համար առանձնացված տարածք։

8) պեստիցիդների պահման վայրերում հատակը լինի հարթ և լվացվող։

9) պեստիցիդների պահեստներում բացված տարաները տեղադրել գետնից մինչև 1.2 մետր բարձրության վրա։

10) պեստիցիդների ու ագրոքիմիկատների օգտագործված չափաքանակների, ազդող նյութերի, չօգտագործված քանակների վերաբերյալ պարտադիր նշումներ իրականացնել գրանցամատյանում։

11) սրսկման (մշակման) աշխատանքների ավարտից հետո ձեռքերն ու դեմքը օճառով լվանալ հոսող ջրի տակ և ողողել բերանի խոռոչը, պարտադիր փոխել արտահագուստը և ցնցուղ ընդունել։

12) ջերմատան տարածքում բույսերի կարանտինային հիվանդություններով կամ վնասատուներով վարակման դեպքերում վարակի հետագա տարածումը

կանխելու նպատակով խստորեն հետևել «Բուսասանիտարիայի մասին» օրենքի պահանջների կատարմանը:

7. Բույսերի խնամքի աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել հետևյալ պահանջները՝

1) ոռոգման և սնուցման համակարգերը պետք է պարբերաբար ենթարկվեն պլանային հետազոտությունների, ստուգումների և կարգավորման.

2) ֆումիգացիայի աշխատանքները իրականացնել բերքահավաքից հետո՝ ջերմատան բոլոր բլոկներում միաժամանակ.

3) բերքահավաքի աշխատանքները իրականացնել ագրոնոմի ցուցումների համաձայն՝ հաշվի առնելով պեստիցիդներով սրսկումներից (մշակումներից) հետո անհրաժեշտ սպասման ժամկետները:

8. Գործատուն, աշխատանքի առանձնահատկություններով և մասնագիտական ռիսկայնությամբ պայմանավորված, կարող է սահմանել անվտանգության լրացուցիչ պահանջներ, որոնք չեն հակասում սույն հավելվածով սահմանված կանոններին: Աշխատանքի անվտանգության պահանջները պետք է ներառվեն աշխատանքի պաշտպանության համապատասխան հրահանգներում, որոնք աշխատողին փոխանցվում են հրամանների կամ հրահանգների միջոցով:

9. Սույն կանոններով չկարգավորվող հարցերը կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ  
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ  
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ